

สืบสานการเลี้ยงโคนม “อาชีพพระราชทาน”

สก๊อปพิเศษ

การเลี้ยงโคนม เป็นอาชีพที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร ได้พระราชทานไว้ให้กับคนไทย พระองค์ทรงทุ่มเทและทำทุกอย่างในการส่งเสริมอาชีพนี้ให้คงอยู่คู่เกษตรกรไทย ซึ่งเห็นได้จากพระราชภารกิจที่ทรงปฏิบัติมาตลอดระยะเวลาหลายสิบปีที่ผ่านมาและส่งเสริมต่อการพัฒนาประเทศโดยรวมให้มีความเจริญก้าวหน้าและมั่นคง

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตรทรงริเริ่มและส่งเสริมให้พลสกนิกรได้มีอาชีพที่ยั่งยืนเลี้ยงตัวเอง และครอบครัวได้อย่างมีศักดิ์ศรี ทรงเลี้ยงวัวนมในพระราชวังสวนจิตรลดา มีโรงงานผลิตนมสำเร็จรูป นมอัดเม็ด นมผง นับเป็นพระมหากษัตริย์คุณอันล้นพ้น ที่ควรตระหนักโดยประวัติความเป็นมาคือ

เดือนกันยายน ปีพุทธศักราช 2503 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร เสด็จประพาสทวีปยุโรป ในการเสด็จทรงประทับแรมอยู่ ณ ประเทศเดนมาร์ก ทรงให้ความสนใจพระทัยเกี่ยวกับกิจการการเลี้ยงโคนมของชาวเดนมาร์กเป็นอย่างมาก และกลายเป็นจุดเริ่มต้นความสัมพันธไมตรี ด้วยการร่วมมือด้านวิชาการการเลี้ยงโคนมระหว่างประเทศไทยและประเทศเดนมาร์ก

ก่อนหน้านั้นหนึ่งปี นายนิลส์ กุณนัส ชอนเดอร์การ์ด ชาวเดนมาร์ก ผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตสุกร ของ FAO (Food and Agricultural Organization United Nation) ผู้ซึ่งปฏิบัติงานร่วมกับกรมปศุสัตว์ระหว่างปี พ.ศ.2498-2502 (ค.ศ.1955-1959) ได้สังเกตว่าคนไทยไม่รู้จักรักโคนมและดื่มมนมในปริมาณน้อยมาก หลังจากกลับไปประเทศเดนมาร์กในปี พ.ศ.2502 นายชอนเดอร์การ์ด ได้จัดทำโครงการฟาร์มโคนมและศูนย์ฝึกอบรมการเลี้ยงโคนมในประเทศไทย เสนอต่อ Danish Agricultural Marketing board และต่อมาเดือนมกราคม 2504 ได้มีคณะผู้เชี่ยวชาญชาวเดนมาร์กได้มาศึกษาสำรวจพื้นที่ในการจัดตั้งฟาร์มโคนมสาธิต และศูนย์ฝึกอบรม ณ อำเภอมวกเหล็ก

จังหวัดสระบุรี ซึ่งเป็น สถานที่ที่เป็นหุบเขาสวยงามมีแหล่งน้ำสะอาดและ ไม้ไกลจากตลาดกรุงเทพฯ

วันที่ 20 ตุลาคม 2504 ได้ลงนามสัญญาการให้ความร่วมมือช่วยเหลือทางวิชาการการเลี้ยงโคนมระหว่างรัฐบาลเดนมาร์กกับรัฐบาลไทย โดย Danish Agricultural Marketing board จัดสรรเงินช่วยเหลือจำนวน 4.33 ล้านบาท (หรือประมาณ 23.5 ล้านบาท ในสมัยนั้น) สำหรับดำเนินโครงการเป็นระยะเวลา 8 ปี รัฐบาลเดนมาร์กได้ส่งผู้เชี่ยวชาญมาร่วมดำเนินการในปี พ.ศ.2509 (ค.ศ.1966) พร้อมกับสนับสนุนเงินจำนวน 2.87 ล้านบาท สำหรับดำเนินงานในช่วง 8 ปี อันเป็นการตอบสนองพระราชปณิธานและความสนพระทัยในอาชีพการเลี้ยงโคนม หลังจาก

เสด็จนิวัติประเทศไทยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตรและสมเด็จพระเจ้าเฟรดเดอริกที่ 9 แห่งประเทศเดนมาร์ก ได้ทรงประกอบพิธีเปิดฟาร์มโคนมและศูนย์ฝึกอบรมการเลี้ยงโคนมไทย-เดนมาร์ก อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 16 มกราคม 2505

จึงนับได้ว่า เป็นวันที่มีความสำคัญยิ่งในประวัติศาสตร์ของการเลี้ยงโคนมในประเทศไทย ต่อมาในปี พ.ศ. 2514 รัฐบาลไทยได้รับโอนกิจการฟาร์มโคนมและศูนย์ฝึกอบรมการเลี้ยงโคนมไทย-เดนมาร์ก จัดตั้งเป็นรัฐวิสาหกิจสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีชื่อว่า "องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (อ.ส.ค.)" มีสำนักงานตั้งอยู่เลขที่ 160 ถนนมิตรภาพ อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี เพื่อดำเนินบทบาทในการส่งเสริมการเลี้ยงโคนมและพัฒนาอุตสาหกรรมนมต่อไป และรัฐบาลไทยได้กำหนดให้วันที่ 17 มกราคม ของทุกปีเป็น "วันโคนมแห่งชาติ"

ทั้งนี้ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร ทรงพระราชทานแนวทางในการแก้ไขปัญหาความมั่นคงในอาชีพให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม โดยการรวมกลุ่มกันเป็น "สหกรณ์" เพื่อพัฒนา การผลิตและการตลาด

และจัดตั้งสหกรณ์ โคนมแห่งแรกในประเทศไทยที่ตำบลหนองโพ อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี เมื่อวันที่ 15 เมษายน 2514 โดยใช้ชื่อว่า "สหกรณ์โคนมราชบุรี จำกัด" ต่อมาได้รวมกิจการกับบริษัท ผลิตภัณฑ์นม จำกัด (ในพระบรมราชูปถัมภ์) เมื่อปี พ.ศ. 2518 จากนั้นเป็นต้นมาจึงใช้ชื่อว่า "สหกรณ์โคนมหนองโพราชบุรี จำกัด (ในพระบรมราชูปถัมภ์)" จนถึงปัจจุบัน

นายวิณะโรจน์ ทรัพย์ส่งสุข อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ กล่าวว่า จากจุดเริ่มต้นของสหกรณ์โคนมแห่งแรกเมื่อ 45 ปีก่อน ขยายผลจนถึงปัจจุบัน มีสหกรณ์โคนม 101 แห่งกระจายอยู่ทั่วประเทศ สามารถรวบรวมนมดิบได้ประมาณวันละ 2,087.323 ตัน คิดเป็นร้อยละ 62.64 ของปริมาณน้ำนมดิบทั้งประเทศ สหกรณ์ที่มีโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์นมทั้งหมด 10 แห่งและยูเอชที 25 สหกรณ์ มีโรงงานผลิตอาหารโค 23 สหกรณ์ ขณะเดียวกันยังส่งผลต่อการสร้างความมั่นคง ความปลอดภัยทางด้านอาหารของชาติ สามารถทดแทนการนำเข้าผลิตภัณฑ์นมไม่น้อยกว่าปีละ 4,000 ล้านบาท และสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจโคนมของประเทศ

นอกจากนี้ เพื่อให้สามารถอำนวยความสะดวกแก่สหกรณ์ และเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมตามหลักการ อุดมการณ์ และวิธีการสหกรณ์ สหกรณ์โคนมจึงได้มีการรวมตัวกันจัดตั้ง "ชุมนุมสหกรณ์โคนมแห่งประเทศไทย จำกัด" ขึ้นเพื่อเป็นองค์กรหลัก เป็นแกนนำ มีบทบาทสำคัญใน

การนำเสนอปัญหา แนวทางการแก้ไขปัญหา และแนวนโยบายต่อรัฐ รวมทั้งการปกป้องดูแลประโยชน์ด้านการผลิต และการตลาดในอาชีพการเลี้ยงโคนมของสมาชิกและเกษตรกร

นายวิณะโรจน์ กล่าวด้วยว่า กรมส่งเสริมสหกรณ์ หนึ่งหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นผู้รับผิดชอบในการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการบริหารจัดการ สหกรณ์ และเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม ซึ่งได้น้อมรับกระแสพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระ

พระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤบดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร เพื่อเป็นแนวปฏิบัติในการพัฒนาธุรกิจให้กับสหกรณ์โคนม โดยมีเป้าหมายพัฒนาให้สหกรณ์โคนมแข็งแกร่งในด้านต่างๆ นับตั้งแต่ การขยายพันธุ์โคนมพันธุ์ดี การเลี้ยงดูอย่างถูกวิธีตามหลักวิชาการ และการผลิตน้ำนมเพื่อการผลิตผลิตภัณฑ์นมอย่างมีคุณภาพตามที่ตลาดต้องการ ซึ่งอาศัยพื้นฐานจากยุทธศาสตร์พัฒนาโคนมและผลิตภัณฑ์นม ปี 2555-2559 ที่คณะกรรมการฯ จัดทำขึ้นมาเป็นแนวทางในการดำเนินการประกอบด้วย การวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้การเลี้ยงโคนมให้กับเกษตรกร การพัฒนาและเพิ่มศักยภาพการผลิตน้ำนมของเกษตรกร การส่งเสริมการบริโภคนมและพัฒนาผลิตภัณฑ์นมเพื่อการแข่งขัน และการสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์กรโคนมและผลิตภัณฑ์นม แล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อวางแผนกำหนดแนวทางให้เกษตรกรสมาชิกสหกรณ์

อย่างไรก็ตาม สมาชิกสหกรณ์ และเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม มีความภาคภูมิใจกับอาชีพการเลี้ยงโคนมพระราชทาน รวมทั้งร่วมขับเคลื่อนการพัฒนากิจการโคนมให้มีความเจริญก้าวหน้าและตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อองค์กร เพื่อสนองพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤบดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตรที่ทรงต้องการรักษาอาชีพการเลี้ยงโคนมให้เป็นมรดกตกทอดสู่รุ่นลูกหลานในอนาคตสืบไป